

Nr 738

Av herr Lundberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 113, med förslag om förbättrad sjukpenningförsäkring.

I proposition nr 113 med förslag om förbättrad sjukpenningförsäkring omnämnes den viktiga kontrollfrågan i bihang 1, s. 81 och 82. Det konstateras att formerna för kontrollen nu är mycket skiftande och att den nu föreslagna reformen betyder risker för missbruk, vilka icke kan bemästras på annat sätt än genom effektiviserad kontroll. Som enda exempel härpå nämnes försäkringskassans möjlighet att av dem som misstänks för missbruk begära läkarintyg redan från första dagen.

Om alltså propositionen och den inom departementet utarbetade promemorian mycket litet vidrör riskerna för missbruk och kontrollproblemen, uppmärksammas dessa så mycket mer av remissinstanserna. Riksförsäkringsverket, vars stora erfarenhet i dessa ting icke kan bestridas, framhåller att försäkringskassornas möjligheter att ntöva kontroll vid korta sjukskrivningar måste bedömas som mycket små. Man berör också läkarbristen och ifrågasätter värdet av läkarintyg vid kortvariga sjukdomsfall.

Då all svensk och internationell erfarenhet visar att antalet personer, som kan tänkas vilja missbruka försäkringens förmåner, är så stort att en rad negativa effekter skulle uppstå till nackdel för majoriteten av svenska löntagare, som är lojala både mot arbetskamrater och arbetsgivare, måste särskilda kontrollåtgärder i preventivt syfte vidtagas. Det måste vara av stor betydelse att dessa kontrollåtgärder insättes samtidigt som reformen träder i kraft.

Självfallet har det varit omöjligt att på den korta tid, som stått till förfogande, utarbeta ett färdigt förslag till lösning, men vi har ändå velat försöka visa en väg genom att lämna en skiss till lösning.

Denna bygger på en av den svenska industriens tjänstemän och kollektivanställda sedan årtionden accepterad metod för kontroll, som på många företag vid utpassering slumpmässigt utväljer en viss procent av de anställda att passera en särskild visitationslokal. På enahanda sätt kunde man slumpmässigt lotta ut ett visst antal av de personer, som sjukannäler sig till försäkringskassorna. Denna utlottning skulle ske automatiskt i samband med sjukannälan, och uppgift om vederbörande skulle genast jämnas till det fristående kontrollorgan, som efter vissa givna direktiv

under första eller andra sjukdagen skulle kontrollera riktigheten av den gjorda sjukanmälan. Förfarandet förutsätter att den sjukanmälda skall vara anträffbar på uppgiven adress, vanligen bostadsadressen, praktiskt taget hela tiden de första dagarna efter ett inträffat sjukdomsfall med självklar tolerans för läkarbesök och annan kortare välmotiverad frånvaro. Kontrollen förutsättes ske dels genom sjukbesök, dels genom telefonsamtal eller genom andra lämpliga åtgärder i den kombination som erfarenheten kommer att visa kan lämna ett tillfredsställande resultat.

Genom att denna specialkontroll särskiljes från sjukförsäkringsordinarie kontroll, kan dessa avlastas en med nuvarande organisation olöslig arbetsuppgift och i stället koncentrera sig på att effektivisera sin rutin, när det gäller att följa upp svårbedömbara fall av långtidssjuka och andra fall, där även en medicinsk bedömning kan vara nödvändig.

Genom den neutrala urvalsmetoden och det faktum att alla sjukanmälda underkastas samma kontroll, borde inga invändningar av grannlagenhets-skäl kunna resas. Endast de 15—20% av sjukanmälingarna, som kommer till kassorna genom sjukhus, skulle stå utanför kontrollsystemet.

Anledningen till att ett fristående kontrollföretag föreslås är i första hand att denna kontrolluppgift skulle kunna tänkas medföra en försämrad samarbetsatmosfär mellan allmänheten och försäkringskassornas personal. Förutom detta skäl har man den fördelen att på den svenska marknaden redan torde arbeta företag som täcker landet i dess helhet och som skulle kunna kontrakteras för en uppgift av detta slag. Dessutom tillkommer det skälet att organisationen och omfattningen av kontrollen efter något eller några år sannolikt behöver ändras och att detta då smidigast kan ske genom en ändring av ett avtal med ett fristående kontrollorgan.

Det är vår uppfattning att en kontroll av detta slag, som insättes från början, efter något eller några år kan förenklas och förbilligas. Antagandet bygger på tankegångar att sedan väl goda vanor skapats i förhållandet mellan svenska folket och försäkringskassorna en mindre kontrollinsats blir nödvändig för att vidmakthålla dessa vanor.

Med stöd av ovanstående anhåller vi,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 113 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att Kungl. Maj:t., med beaktande av vad som anförts i motionen, snarast måtte vidtaga åtgärder för att effektivisera kontrollen i samband med korttidsfrånvaro på grund av sjukdom.

Stockholm den 26 april 1966

Roland Lundberg (h) Torsten Andersson (cp) Ingrid Segerstedt
Wiberg (fp)
